

Sygn. akt V Ca 2799/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	Sędzia Agnieszka Wiśniewska
Protokolant:	Julia Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2022 r. w Warszawie
na rozprawie
sprawy z powództwa M. R.
przeciwko (...) z siedzibą w S. (I.)
o zapłatę
na skutek apelacji powódki
od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie
z dnia 2 lipca 2021 r., sygn. akt XVI C 2400/20

- zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od (...) z siedzibą w S. (I.) na rzecz M. R. kwotę 250 (dwieście pięćdziesiąt) euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 października 2018 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 387 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- zasądza od (...) z siedzibą w S. (I.) na rzecz M. R. kwotę 235 zł (dwieście trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

A. W.

Sygn. akt V Ca 2799/21

UZASADNIENIE

Biorąc pod uwagę, że Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. zważył, co następuje:

Apelację powódki uznać należy za zasadną, choć nie wszystkie podniesione w niej zarzuty zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, nie podziela jednak oceny prawnej w zakresie w jakim Sąd meriti uznał, iż podniesienie zarzutu przedawnienia przez stronę pozwaną nie stanowi nadużycia prawa.

W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie niniejszej zaszyły szczególne okoliczności uzasadniające zastosowania art. 5 k.c. i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczeń powódki o wypłatę odszkodowania za opóźniony lot.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że za utrwalony należy uznać pogląd, iż zgłoszenie zarzutu przedawnienia, a zatem skorzystanie z prawa uchylenia się od odpowiedzialności wskutek upływu czasu, podlega ocenie pod kątem zgodności ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem prawa lub zasadami współzycia społecznego (art. 5 k.c.). Powyższe wynika zarówno z orzecznictwa Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2020 r., III CSK 74/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2020 r., V CSK 219/20), jak i z judykatów sądów powszechnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 czerwca 2021 r. I AGa 227/19, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 marca 2020 r., I ACa 805/19).

Dopuszczenie stosowania cytowanego przepisu, jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Przy ocenie, czy zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa uwzględniać należy wszystkie okoliczności konkretnego przypadku, zachodzące tak po stronie powoda, jak i pozwanego. Sąd Najwyższy podkreślił, że na stwierdzenie, czy podniesienie zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa podmiotowego, mogą mieć wpływ całościowo ocenione okoliczności sprawy, w tym: a) przyczyny opóźnienia w wystąpieniu z żądaniem przez wierzyciela, długość okresu opóźnienia; b) charakter dochodzonych roszczeń: z tytułu wypadku przy pracy, choroby zawodowej, doznania szkody na osobie; c) długość terminu przedawnienia, przy czym nawet termin 10-letni (art. 442 § 1 zdanie drugie), liczony od momentu zdarzenia wyrządzającego szkodę, może być uznany za zbyt krótki i często niewystarczający do tego, by ujawniły się wszystkie ujemne następstwa czynu niedozwolonego, zwłaszcza w zakresie szkód na osobie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 października 2020 r., III CSK 74/18).

Przechodząc do oceny czy podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa, Sąd Okręgowy miał na uwadze treść art. 15.5 Ogólnych Warunków Przewozu (...), stosownie do którego wszelkie prawa do odszkodowania wygasną, jeżeli roszczenie nie zostało zgłoszone w ciągu dwóch lat od dnia przylotu do miejsca przeznaczenia lub dnia, w którym statek powietrzny miał planowo wylądować lub dnia, w którym przewóz zakończył się. Metoda obliczania terminu przedawnienia miała zostać określona na podstawie przepisów prawa obowiązującego w jurysdykcji, w której toczy się sprawa. W ocenie Sądu Okręgowego powyższy przepis niewątpliwie wprowadzał w błąd konsumentów co do czasu, w jakim mogą skutecznie dochodzić roszczeń wynikających z umowy przewozu, sugerując, iż konsument może wytoczyć takie powództwo w terminie dwuletnim.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że w niniejszej sprawie lot, którego dotyczy dochodzone roszczenie miał się odbyć w dniu 25 lipca 2018 r., zaś pozew został złożony dnia 23 lipca 2020 r., a więc z zachowaniem terminu wynikającego z przywołanego artykułu Ogólnych Warunków Przewozu(...)

Sąd Okręgowy miał na uwadze również, że długość terminu przedawnienia roszczeń z umowy przewozu w polskim systemie prawnym jest niezwykle krótki, albowiem zaledwie roczny.

Biorąc zatem pod uwagę zarówno charakter dochodzonego roszczenia, fakt iż strona powodowa działała w zaufaniu do informacji przekazywanych przez drugą stronę będącą profesjonalistą oraz brak nadmiernego opóźnienia w wytoczeniu powództwa, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zarzut przedawnienia nie zasługuje na uwzględnienie w świetle przepisu art. 5 k.c., albowiem jego uwzględnienie stałoby w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego.

Krótko jedynie odnosząc się do tych zarzutów podniesionych w apelacji, które dotyczyły ustalenia przez Sąd Rejonowy błędnego, w ocenie skarżącego, terminu przedawnienia dla roszczeń z umowy przewozu, wskazać należy iż nie

zasługiwały one na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela rozważania Sądu Rejonowego poczynione w tym zakresie w całości. Nie można zgodzić się ze stroną powodową, jakoby strony zawarły umowę poddającą umowę przewozu prawu (...). W ocenie Sądu Okręgowego brak jest przesłanek do uznania, iż strony uzgodniły i miały zamiar objąć właściwością prawa (...) kwestię przedawnienia. Wskazać przy tym należy na wewnętrzną sprzeczność argumentacji strony powodowej, która z jednej strony twierdzi, że klauzula jurysdykcyjna zawarta w art. 2 ust. 4 Ogólnych Warunków Przewozu(...) nie była z nią indywidualnie negocjowana i jako taka jest niedozwolona, z drugiej zaś strony właściwość prawa (...), co do wykładni umowy (zawarta w tym samym art. 2.4) miała być zgodna z intencją i wolą umawiających się stron. W okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy bezwzględnie zatem zastosowanie winien mieć art. 778 k.c., zgodnie z którym roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany.

Mając jednak na uwadze nieskuteczność podniesionego zarzutu przedawnienia z uwagi na treść art. 5 k.c., należało zmienić na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok i zasądzić na rzecz powódki od pozwanego kwotę 250 Euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 października 2018 r., tj. po upływie 30 dni od dnia wezwania pozwanego do wypłaty odszkodowania wynikającego z rozporządzenia (WE) Nr 261/2004.

Konsekwencją zmiany wyroku była również zmiana orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. O kosztach tych Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie. Na zasądzoną kwotę 387 zł złożyła się kwota 100 zł poniesiona przez powódkę tytułem opłaty od pozwu, kwota 17 zł uiszczona tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 270 zł tytułem wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie. Na zasądzoną kwotę złożyły się: wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 135 zł oraz opłata od apelacji w wysokości 100 zł.

Agnieszka Wiśniewska